

NH Media

14 maart 2023

Zijn weilanden niet meer heilig? Meeste Noord-Hollanders voor bouwen in het groen

Dimitri Walbeek

De woningnood is zo hoog dat steeds meer inwoners van onze provincie verlekkerd kijken naar groene buitengebieden als bouwlocatie. Bijna de helft van de ondervraagde Noord-Hollanders (47%) is nu vóór nieuwbouwwijken buiten dorps- of stadsgrenzen. Dat blijkt uit onderzoek van NH in samenwerking met Kieskompas.

De uitslag is opmerkelijk, want de provincie Noord-Holland is altijd faliekant tegen bouwen in het groen geweest. Van de deelnemers aan het Kieskompas-onderzoek zegt een minderheid, 38 procent, nog tegen te zijn ondanks de woningcrisis. Moeten we dan toch de heilige grond gaan bebouwen? Een meerderheid vindt van wel.

De zogeheten 'uitleglocaties', groene gebieden die bebouwd kunnen worden, zijn een heet hangijzer tijdens de provinciale verkiezingen. Vraag je het de Noord-Hollander, of ze nou in Amsterdam wonen of Schagen, dan is bijna de helft er klaar voor om het taboe op te heffen van bijvoorbeeld bouwen in weilanden.

Ook meeste D66-stemmers voor bouwen in groen

Interessant is de steun bij potentiële D66-stemmers. De partij is tegen bouwen buiten de bestaande grenzen. Maar 46 procent dan de D66-stemmers meent dat bouwen in het groen een noodzakelijke keuze is. Veertig procent is tegen en 15 procent neutraal.

Zelfs onder de hardnekkigste tegenstanders, GroenLinks, ziet een substantieel deel van de potentiële stemmers geen andere uitweg dan groen om te zetten naar steen. Van hen is 32 procent voor.

No-go-beleid

Provinciaal is de PvdA voor woningen in het groene buitengebied, GroenLinks tegen. De potentiële PvdA-kiezers stemmen voor de helft voor uitbreiding van bouwlocaties buiten de gemeentegrenzen. Bij de VVD'ers is dat 59 procent. Deze partijen voeren in de coalitie nu nog een no-go-beleid op dit gebied.

Bij de [verkiezings-meetup van NH Nieuws](#) afgelopen zondag debatteerden politici fel over dit onderwerp. Kijk maar naar de bijdrage van Anouk Gielen (GroenLinks) die vasthield aan het standpunt niet te willen bouwen buiten dorp of stad. "Ik weiger natuur op te offeren."

Bouwen in weilanden of andere groene plekken leeft ook enorm onder politici. Niet alleen in de kop van de provincie waar wethouders rollebollend over straat gaan met de provincie om bouwlocaties los te krijgen tegen de woningnood.

Ook in Haarlem, waar Peter van Kessel (VVD) het 'waagde', bij het NH Nieuws-debat tijdens de laatste gemeenteraadsverkiezingen, om voor te stellen ook buiten de stadsgrenzen te zoeken naar bouwlocaties. "Nou, dat bleek echt een no-go te zijn", blikt hij terug. De andere kandidaten van grote partijen keurden zijn suggestie als één blok af. "We hebben een enorme bouwopgave vanwege de woningnood, maar op dit idee zat duidelijk een taboe bij de rest."

Van Kessel noemt dit 'hypocrisie' van de linkse partijen. "Voor een islamitische begraafplaats van zes hectare is wel plek in het groen. Of voor een opvang van zwaar verslaafden. Maar de woningzoekers in je eigen stad laat je in de steek."

Ook in de omgeving van dicht stedelijk gebied kan je uitwijken naar het groen, meent Van Kessel. "Natuurlijk niet op plekken met echt waardevol landschap. En je zou ook natuur elders kunnen compenseren. Maar we lopen tegen grenzen aan. Wijken kan je op een groene manier kunnen ontwikkelen. Daar moet je naar kijken en niet bij voorbaat de deur dichtgooien."

'Taboe eraf, of doelstelling is onhaalbaar'

Steun voor dat standpunt vindt de VVD'er ook bij Friso de Zeeuw uit Monnickendam. Hij is onder meer emeritus hoogleraar Gebiedsontwikkeling. Zijn boodschap: Haal het taboe af van bouwen in het groen, anders haal je nooit de bouwopgave van ruim 180.000 woningen in de provincie. "Nu zijn Gedeputeerde Staten bezig met het afknippen van gemeenten met een zeer restrictief beleid dat ook kleine bouwplannen blokkeert. Om je taakstelling als gemeente te halen, heb je daarnaast uitleglocaties nodig van enig formaat, bijvoorbeeld 1.000 woningen."

Door de regels aan te passen kan het noorden van de provincie volgens hem 'verlichting brengen in de overkokende pot van de regio rond Amsterdam'. De Zeeuw wijst naar locaties als Hoogkarspel-Zuid, Langedijk-West en Stompvoren. Nu vaak nog aangewezen als 'bijzonder provinciaal landschap'. "Dat verwerp ik ook niet, je moet waardevolle landschappen beschermen. Maar ik vind dat de provincie daarin veel te ver gaat. En dat vinden ook die gemeentebesturen. Het taboe mag eraf, dat zou zeker helpen."

Onder voorwaarden kan bouwen in het groen een oplossing zijn. "Echte natuurgebieden moeten worden ontzien, maar vaak gaat het om agrarische grond. De locaties moeten in harmonie met de omgeving worden ontwikkeld. Dat is bijvoorbeeld gebeurd in Weespersluis, een grote locatie tussen Weesp en Muiden. Niet van alles neerkwakken in een wei, en dat soort schrikbeelden dat partijen als GroenLinks voorspiegelen. Die dan overigens wel windturbines willen bouwen op dezelfde plek. Dat kan ik nooit zo goed rijmen met elkaar. Dat is een politieke afweging waar ze recht op hebben. Maar vaak wil ik ook een sluitende redenering hebben. Deze redenering kan ik niet volgen. Dan houdt het voor mij op."

Wat De Zeeuw betreft stapt de provincie af van 'de rabiante voorkeur voor binnenstedelijk bouwen'. "Dit wordt tijdens en na de verkiezingen een links-rechts-gevecht. Wie wint dit? Het spel is op de wagen, zou je kunnen zeggen."